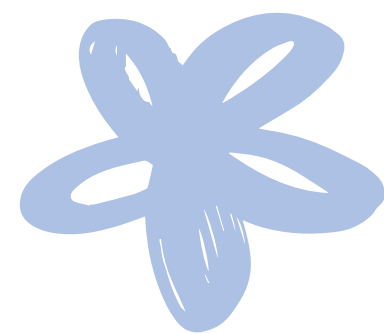

Синтаксис складного речення

1. **Поняття про складне речення**
2. **Засоби поєднання частин складного речення**
3. **Типи складних речень**

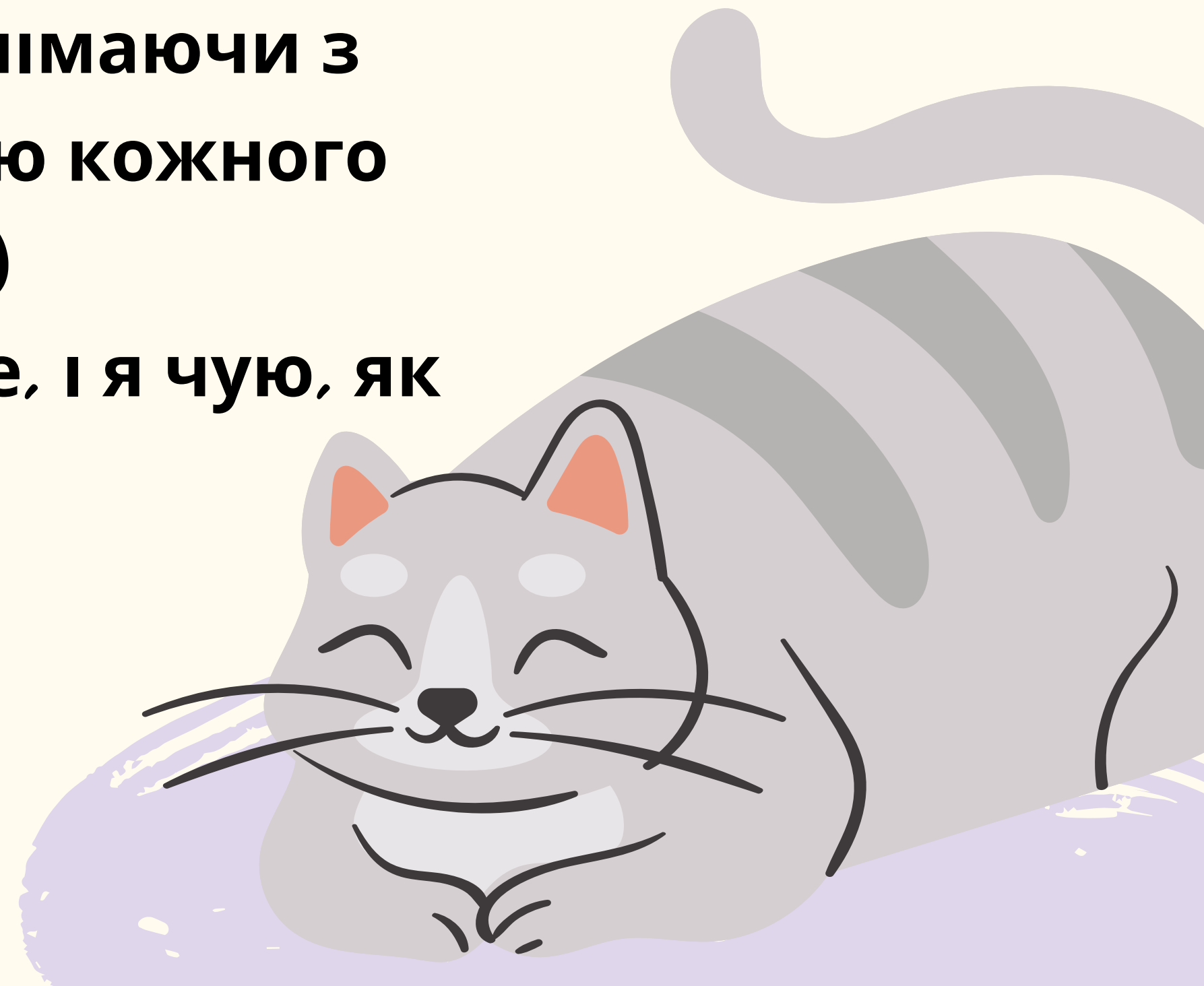
- Звідки ти, чорна валко, пташина зграє?
- Ми, капелане, мешканці міста, якого немає.
Прийшли сюди, принесли покору і втому.
Передай своїм, що стріляти більше немає по кому.
Наше місто було з каменю та заліза.
У кожного з нас тепер у руці дорожня валіза.
У кожній валізі попіл, зібраний під прицілом.
Тепер навіть у наших снах пахне горілим.
Жінки в нашому місті були дзвінкі й безтурботні.
Їхні пальці вночі торкались безодні.
Джерела в місті були глибокі, наче жили.
Церкви були просторі. Ми їх самі спалили.
Найкраще про нас розкажуть могильні плити.
Можеш із нами просто поговорити?
Даруй нам свою любов, стискай лещата.
Тебе ж, капелане, і вчили сповідувати і причащати.
Розкажи нам, навіщо спалили наше місто.
Скажи хоча б, що зробили це не навмисно.
Скажи, принаймні, що буде покарано винних.
Скажи взагалі бодай щось, чого не скажуть в новинах.

- Добре, давайте я розкажу вам, що таке втрата.
Звісно, всіх винних чекає гідна розплата.
І невинних вона, до речі, теж чекає потому.
Вона чекає навіть тих, хто взагалі ні при чому.
Чому саме ви потрапили до темних потоків?
Потрібно було уважніше читати книги пророків.
Потрібно було оминати пекельні діри.
Для мирянина головне – не бачити в дії
символи віри.
Пам'ятаєте, що сказано в пророків про біль і терпіння,
про птахів, які падають на міста, мов каміння?
Ось саме тоді й починаються, власне, втрати.
В кінці – там взагалі погано, не буду навіть
розповідати.
Яка між нами різниця? Як між приголосними й
голосними.
Всі готові сприймати смерть, якщо це буде не з ними.
Ніхто й ніколи в цьому житті не омине розплати.
Я завжди говорю про це своїм, коли не маю чого
сказати.
Я не знаю нічого про неминучість спокути.
Я не знаю, де вам жити і як вам бути.
Я говорю про те, що кожному з нас властиво.
Якби ви знали, як нам усім не пощастило.

Речення, яке складається з двох і більше предикативних частин, що утворюють змістову, структурну та інтонаційну єдність, називається складним

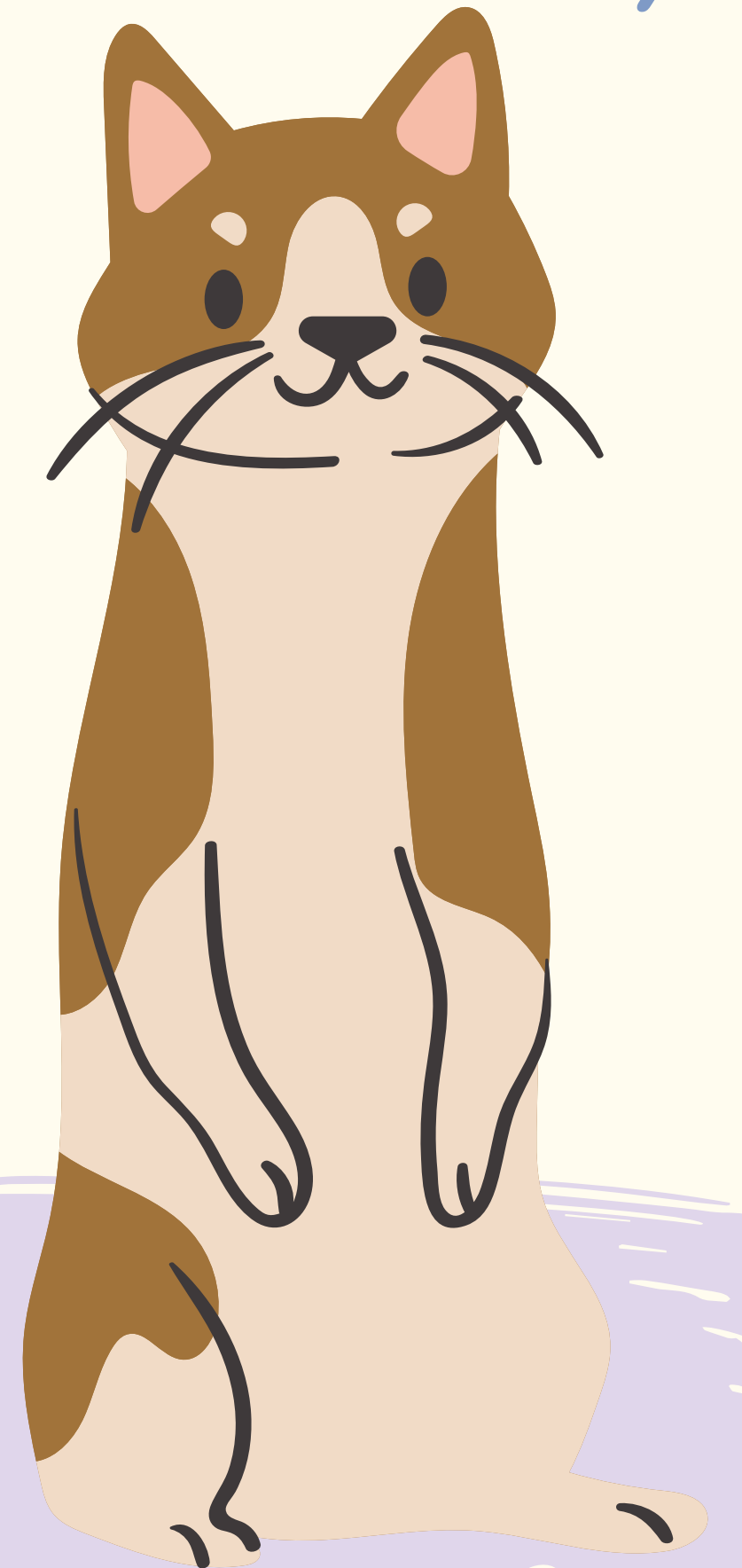
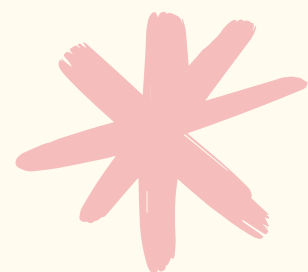
Я ходжу з кімнати до кімнати, знімаючи з меблів чохли й торкаючись рукою кожного стільця і стола (С. Перрі)

Сонце за вікном позаду мене тепле, і я чую, як співає зяблик (С. Перрі)

Ознаки складного речення

1. Наявність двох і більше предикативних частин
2. Інтонаційна завершеність

Засоби поєднань частин складного речення

Сполучники

Сполучні слова

Інтонація

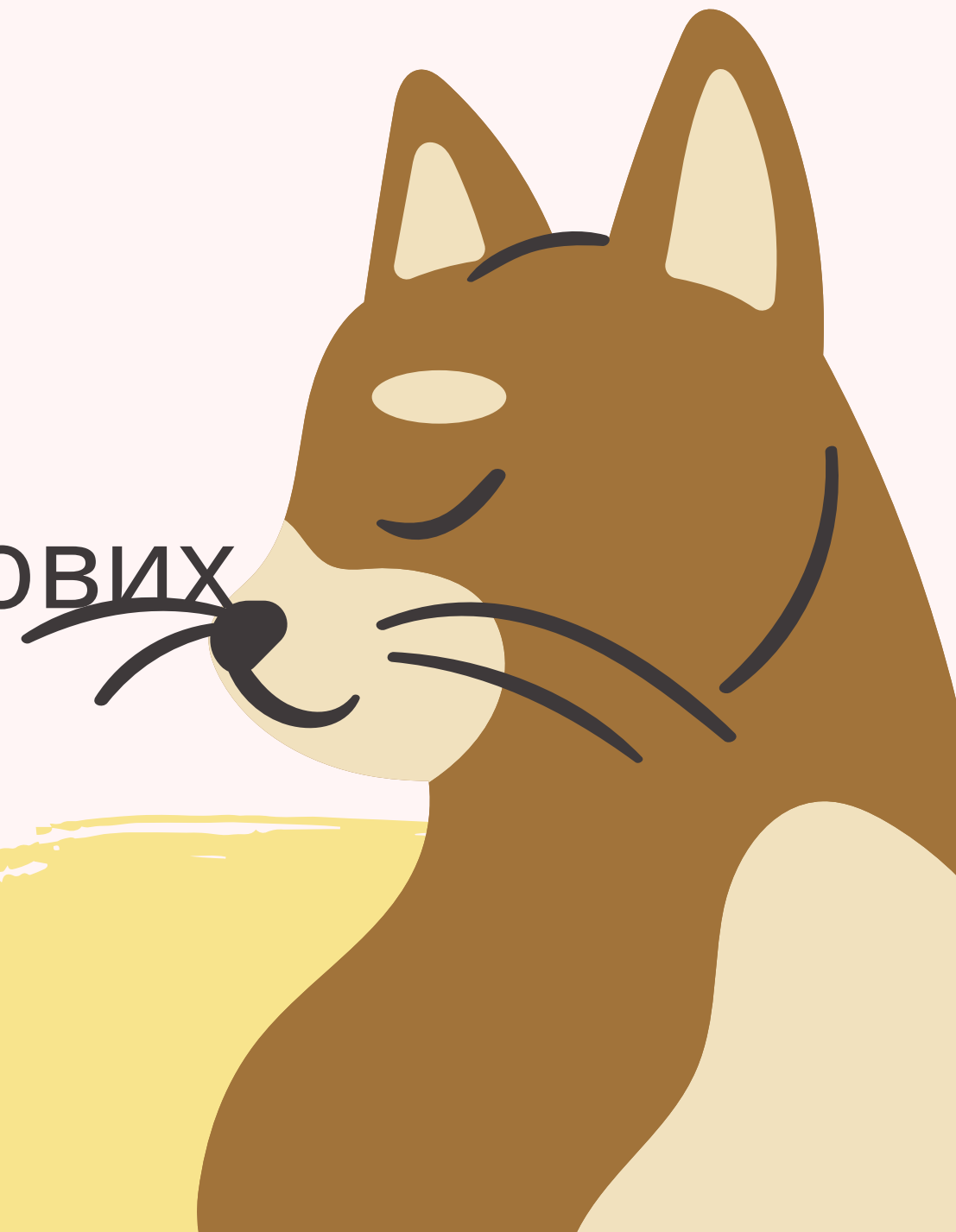
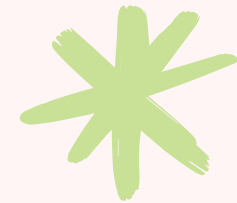
Співвідносні вказівні слова

Порядок частин

Співвідношення видо-часових і способових

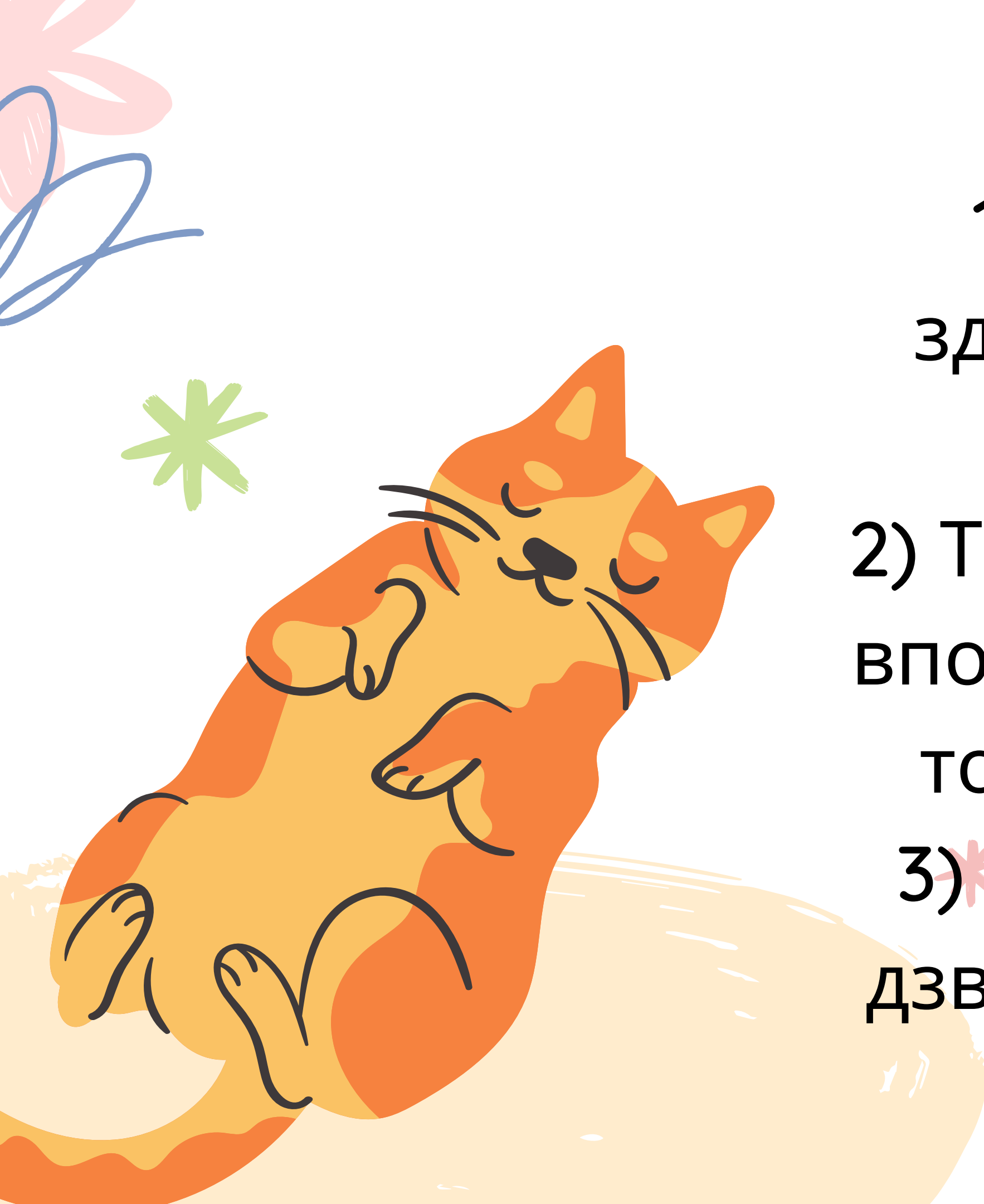
форм дієслів-присудків

Лексичні засоби зв'язку

 Доки тебе стереже твоя спрага,
доки тебе тримається віра,
сонце рухається з точністю птаха
і час підбирається з обережністю звіра
(С. Жадан).

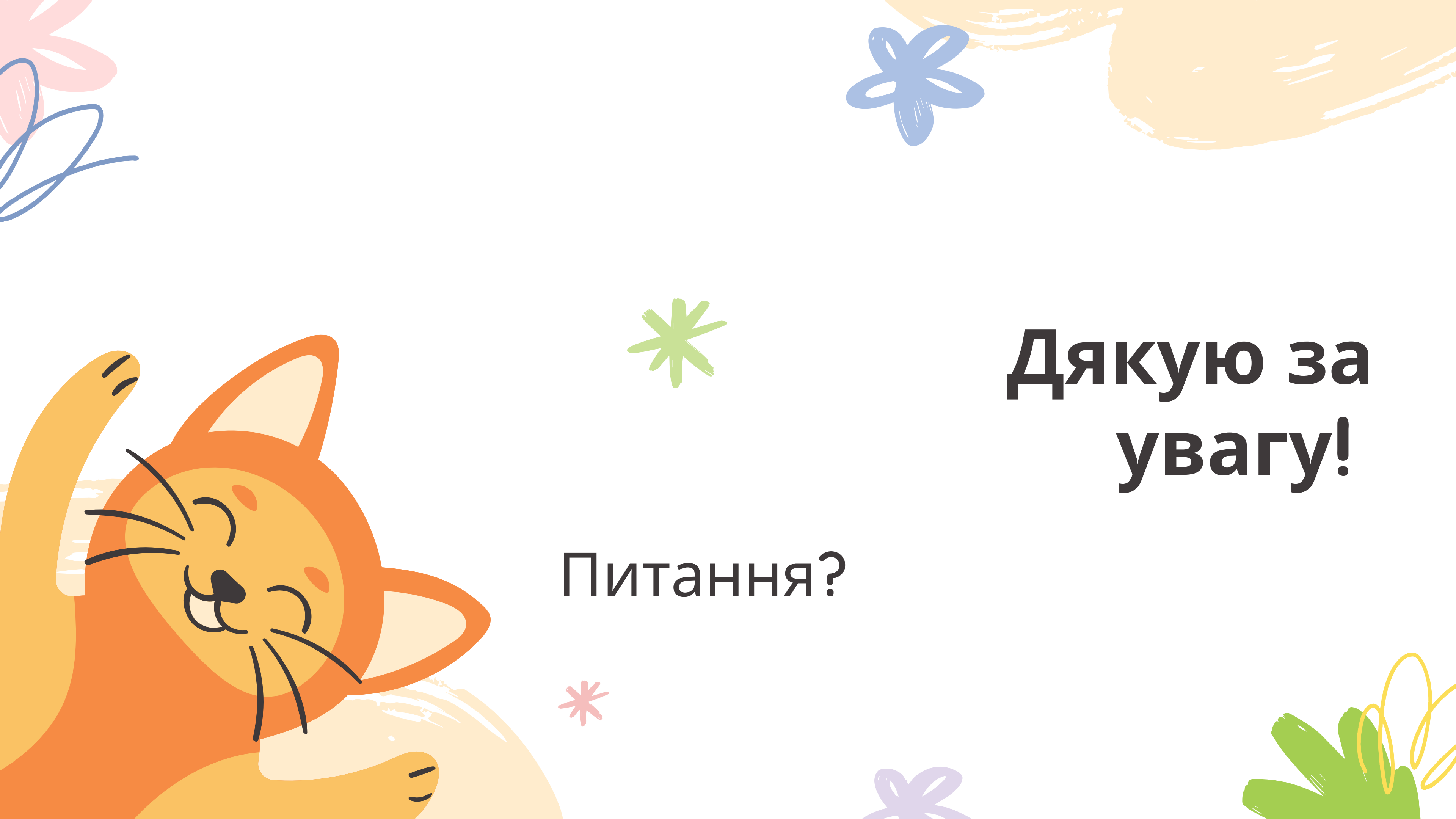

- 1) Я вірю в те, що моя мрія здійсниться. Ми не знали, що відповісти батьку.
- 2) Ти не образиш мене, коли сам впораєшся із завданням!. Настав той час, коли потрібні зміни.
- 3) *Зайдеш до класу, як почуєш дзвінок. Розкажи, як ти сьогодні провів день?

З огляду на формально-синтаксичні і семантичні ознаки виокремлюють такі типи сполучникових і безсполучникових речень:

- складносурядні (елементарні і неелементарні);**
- складнопідрядні (елементарні і неелементарні);**
- складні речення із сурядним і підрядним зв'язками (неелементарні);**
- складні безсполучникові речення з однорідними частинами (елементарні і неелементарні);**
- складні безсполучникові речення з неоднорідними частинами (елементарні і неелементарні);**
- складні безсполучникові речення з однорідними і неоднорідними частинами (неелементарні);**
- складні сполучниково-безсполучникові речення із сурядністю і безсполучниковістю;**
- складні сполучниково-безсполучникові речення з підрядністю і безсполучниковістю;**
- складні сполучниково-безсполучникові речення із сурядністю, підрядністю і безсполучниковістю.**

**Дякую за
увагу!**

Питання?